

Datum

6 september 2022

Zaaknummer

2022-011820

Onderwerp

Richtlijn extra gelden jeugdzorg 2023

Inlichtingen bijProvincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl**Blad**

1 van 2

Geachte gemeenteraad,

Inleiding

Veel gemeenten hebben de afgelopen jaren te maken gehad met oplopende kosten voor de uitvoering van de jeugdzorg. De middelen die hiervoor in het Gemeentefonds waren toegevoegd bleken ontoereikend. Om de ergste nood te verlichten, heeft de Rijksoverheid de afgelopen jaren telkens extra geld beschikbaar gesteld in het Gemeentefonds voor het eerste begrotingsjaar. De afgelopen jaren mocht u een stelpost op nemen in de begroting om zo te kunnen anticiperen op extra geld voor de jeugdzorg in de meerjarenraming.

Ook dit jaar is er voor gemeenten in 2023 extra geld toegevoegd aan het Gemeentefonds, maar is er nog geen besluit genomen over 2024, 2025 en 2026. Van u wordt wel verwacht dat u een meerjarenbegroting vaststelt. Zonder duidelijkheid is het niet mogelijk een goed financieel beleid te voeren en meerjarenbegroting op te stellen. Om hier aan tegemoet te komen hebben het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) namens het Rijk en de VNG hierover afspraken gemaakt en aan ons als toezichthouder voorgelegd. We zijn akkoord gegaan met dit voorstel.

De richtlijn

In de uitspraak en advies 'Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg' van 18 mei 2021 is de aangestelde arbitragecommissie tot de conclusie gekomen dat de middelen die zijn toegevoegd aan het Gemeentefonds onvoldoende zijn om de uitvoering van de jeugdzorg door de gemeenten te bekostigen. Ook is in dit rapport berekend hoe hoog het verwachte tekort is voor de komende jaren.

Momenteel lopen er onderhandelingen tussen BZK namens het Rijk, de VNG en andere betrokkenen over de financiering van de jeugdzorg en de Nederlandse gemeenten in het algemeen. Om die reden is er nog geen besluit genomen of en hoeveel extra geld gemeenten krijgen voor de jeugdzorg na 2023. De verwachting is dat hier in november 2022 meer duidelijkheid over komt. Tot die tijd mogen gemeenten er vanuit gaan dat de bedragen zoals aangegeven door de arbitragecommissie voor 2024, 2025 en 2026 ook daadwerkelijk en volledig toegevoegd gaan

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nlBNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2GBtw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751provincie
Gelderland

Datum

6 september 2022

Zaaknummer

2022-011820

Blad

2 van 2

worden aan het Gemeentefonds. Het is daarom toegestaan een stelpost op te nemen in uw meerjarenraming waarbij u anticipeert op deze verhoging van het Gemeentefonds.

In het coalitieakkoord 2021 van de landelijke regeringspartijen is overeengekomen dat er een uitname gedaan wordt uit het Gemeentefonds die oploopt tot € 511 miljoen. Om dit te bewerkstelligen heeft de Staatssecretaris van VWS gegarandeerd dat er wettelijke maatregelen in de jeugdzorg zullen volgen, waardoor gemeenten een vergelijkbaar bedrag minder aan kosten zullen maken of via andere wegen inkomsten kunnen genereren. Daarom dient de hoogte van de stelpost voor de verhoging van het Gemeentefonds verminderd te worden met deze uitname. Daartegenover kunt u al wel anticiperen op verlaging van de kosten of verhoging van de inkomsten met een extra stelpost als gevolg van de beloofde maatregelen van de Staatssecretaris. Door het opnemen van deze extra stelpost is de uitname op basis van het coalitieakkoord per saldo neutraal voor uw gemeente. Voor meer details verwijzen we u naar de bijlage met daarin de afspraken tussen BZK en de VNG.

Tot slot

Als gemeente kunt u gebruik maken van de stelposten omschreven in de richtlijn, maar u bent u hier niet toe verplicht. De richtlijn geeft aan wat wij bij de begrotingsbeoordeling 2023 als grenswaarde beschouwen. U kunt er ook voor kiezen geen van beide stelposten op te nemen in uw meerjarenraming. Ook kunt u de uitname van € 511 miljoen uit het coalitieakkoord direct verrekenen met de stelpost voor de extra inkomsten. Dit is nadelig voor uw begrotingsresultaat, maar neemt wel de onzekerheden weg over de effecten van de extra stelpost op de meerjarenbegroting.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Miriam Nienhuis-van Doremaele
Secretaris

Bijlage(n)

- 'Afspraken jeugdmiddelen in de meerjarenraming'

Afspraken jeugdmiddelen in meerjarenraming

Rijk en VNG werken op dit moment aan de Hervormingagenda jeugdzorg. Deze zal naar verwachting dit najaar worden afgerond. Vooruitlopend hierop zijn voor de jaren 2022 en 2023 reeds aanvullende, incidentele middelen toegevoegd aan het gemeentefonds, in lijn met de financiële reeks van de uitspraak van de Commissie van Wijzen (CvW). Naast de besparingsopgave die volgt uit de uitspraak van de Commissie van Wijzen heeft het kabinet besloten tot het realiseren van de aanvullende besparing van structureel € 511 miljoen, welke een Rijksverantwoordelijkheid is gemaakt. Concreet betekent dit dat het aan de Rijksoverheid is om de besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. Het gaat daarbij om maatregelen waardoor gemeenten minder middelen nodig hebben of waarbij alternatieve inkomsten gegenereerd worden (bv door middel van de invoering van een eigen bijdrage). Ook draagt het Rijk het budgettaire risico ingeval (een deel van) deze maatregelen geen of niet tijdig doorgang vinden.

Partijen erkennen de noodzaak om op deze ontwikkelingen te anticiperen en aanvullende afspraken te maken ten aanzien van de te verwachten ruimte in de gemeentelijke begroting aanvullend op de meicirculaire.

Zij spreken daarom het volgende af:

- Gemeenten mogen in de jaarschijven 2024 tot en met 2026 de middelen die op de aanvullende post zijn gereserveerd meenemen in hun meerjarenraming¹. Concreet gaat het om respectievelijk €1.265 miljoen, €758 miljoen en €367 miljoen (zie tabel).
- Daarnaast mogen gemeenten in hun begroting rekening houden met een besparing van €100 miljoen in 2024, €500 miljoen in 2025, € 500 miljoen in 2026 en vanaf 2027 € 511 miljoen structureel als gevolg van maatregelen die het Rijk zal uitwerken.

Het gaat hier om afspraken die gehanteerd worden voor het toezicht op de meerjarenraming in de gemeentebegroting voor 2023.

Uit de Hervormingsagenda zal een combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader volgen waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. De aanpassingen van de ramingen vormen geen budgettaire garantie.

De provincies vervullen de wettelijke toezichttaak naar de gemeenten en het is uiteindelijk aan de weging door de colleges van Gedeputeerde Staten.

Nadere uitwerking.

- Voor het financieel toezicht gelden verder onverminderd de uitgangspunten van het Gemeenschappelijk Toezichtskader.
- De vertaling van de genoemde bedragen naar gemeentelijk niveau is aan de gemeenten zelf (eventueel in overleg met de toezichthouder), bijvoorbeeld op basis van het aandeel in het cluster jeugd van de Algemene Uitkering.

¹ Deze middelen zijn nog niet verwerkt in het Gemeentefonds.

Bijlage. Tabel diverse reeksen

De omvang van de aanvullende post (AP) is gelijk aan de reeks van de commissie van wijzen (CvW) verminderd met de opbrengst van de maatregelen hervormingsagenda (HA) en de extra korting uit het coalitieakkoord (CA).

	2023	2024	2025	2026
Uitgangspunt CvW t.a.v. tekort gemeenten	1828	1828	1828	1828
Te dekken met maatregelen in hervormingsagenda conform CvW	374	463	570	961
A: Resterend tekort gemeenten	1454	1365	1258	867
Aanvullende maatregelen (besparing) CA ¹		100	500	500
B: Toegevoegd aan algemene uitkering Gemeentefonds/uitvoering HA	1445 gemeenten 9 VWS			
Gereserveerd op AP		1265	758	367
Mee te nemen door gemeenten	2023	2024	2025	2026
Lager te ramen uitgaven		100	500	500
Raming middelen		1265	758	367

- 1) Het coalitieakkoord vermeldt dat "vanaf 2024 in aanvulling op de huidige hervormingsagenda extra beleidsmaatregelen in de jeugdzorg genomen worden". Voor de jaren 2024, 2025 en 2026 gaat het om een besparing van respectievelijk 100 miljoen, 500 miljoen en 500 miljoen. Vanaf 2027 en structureel gaat het om € 511 miljoen.